

Algoritmusminták intervallumon (programozási tételek)

Összegzés

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma és egy $f:[e..u] \rightarrow H$ függvény. A H halmaz elemein értelmezett egy asszociatív, baloldali nulla elemmel rendelkező művelet (nevezzük összeadásnak és jelölje ezt a $+$). Határozzuk meg az f függvény $[e..u]$ -on felvett értékeinek az összegét, azaz a $\sum_{i=e}^u f(i)$ kifejezés értékét! ($e > u$ esetén ennek az értéke definíció szerint a nulla elem)

Specifikáció

Def: $f: [e..u] \rightarrow H$

Be: $e, u: \text{Egész}$

Ki: $s: H$

Ef: $e = e'$ és $u = u'$

Uf:

$$Ef \text{ és } s = \sum_{i=e}^u f(i)$$

Algoritmus

s:=0
i:=e..u
s:=s+f(i)

Feltételes összegzés

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma, egy $T:[e..u] \rightarrow \text{Logikai}$ és egy $f:[e..u] \rightarrow H$ függvény. A H halmaz elemein értelmezett egy asszociatív, baloldali nulla elemmel rendelkező művelet (nevezzük összeadásnak és jelölje ezt a $+$). Határozzuk meg az f függvény $[e..u]$ intervallum azon elemeire felvett értékeinek az összegét, amelyekre a T feltétel teljesül.

Specifikáció

Def: $f: [e..u] \rightarrow H, T: [e..u] \rightarrow \text{Logikai}$

Be: $e, u: \text{Egész}$

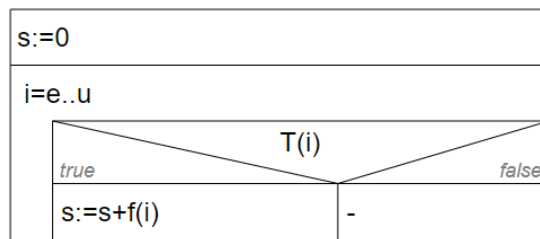
Ki: $s: H$

Ef: $e = e'$ és $u = u'$

Uf:

$$Ef \text{ és } s = \sum_{\substack{i=e \\ T(i)}}^u f(i)$$

Algoritmus

Megszámolás

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma és egy $T:[e..u] \rightarrow \text{Logikai feltétel}$. Határozzuk meg, hogy az $[e..u]$ intervallumon a T feltétel hányszor veszi fel az igaz értéket!

Specifikáció

Def: $T: [e..u] \rightarrow \text{Logikai}$

Be: $e, u: \text{Egész}$

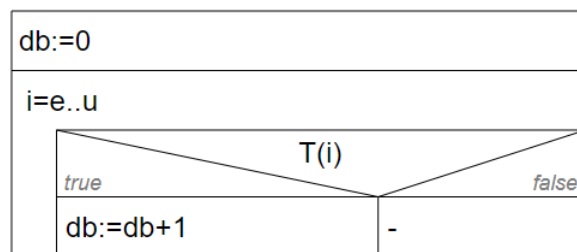
Ki: $db: \text{Egész}$

Ef: $e = e'$ és $u = u'$

Uf: Ef és $db = \sum_{i=e}^u \begin{cases} 1 & \text{ha } T(i) \\ 0 & \text{különben} \end{cases} =$

$$Ef \text{ és } db = \sum_{\substack{i=e \\ T(i)}}^u 1$$

Algoritmus

Maximumkiválasztás

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma és egy $f:[e..u] \rightarrow H$ függvény. A H halmaz elemein értelmezett egy teljes rendezési reláció. Határozzuk meg, hogy az f függvény hol veszi fel az $[e..u]$ nem üres intervallumon a legnagyobb értéket, és mondjuk meg, mekkora ez a maximális érték!

Specifikáció

Def: $f: [e..u] \rightarrow H, \geq: H \times H \rightarrow \text{Logikai}$

Be: e, u : Egész

Ki: $\text{maxért}: H, \text{maxind}: \text{Egész}$

Ef: $e = e'$ és $u = u'$ és $u \geq e$

Uf: Ef és $e \leq \text{maxind} \leq u$ és $\forall i (e \leq i \leq u): \text{maxért} \geq f(i)$ és $\text{maxért} = f(\text{maxind})$

$$Ef \text{ és } (\text{maxért}, \text{maxind}) = \text{Max}_{i=e}^u f(i)$$

Algoritmus

maxért:=f(e);maxind:=e	
i:=e+1..u	
f(i)>maxért	
true	false
maxért:=f(i)	-
maxind:=i	

Feltételes maximumkeresés

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma, egy $f:[e..u] \rightarrow H$ függvény és egy $T:[e..u] \rightarrow \text{Logikai}$ feltétel. A H halmaz elemein értelmezett egy teljes rendezési reláció. Határozzuk meg, hogy az $[e..u]$ intervallum T feltételt kielégítő elemei közül az f függvény hol veszi fel a legnagyobb értéket, és mondjuk meg, mekkora ez az érték!

Specifikáció

Def: $f: [e..u] \rightarrow H, \geq: H \times H \rightarrow \text{Logikai}, T: [e..u] \rightarrow \text{Logikai}$

Be: $e, u: \text{Egész}$

Ki: $van: \text{Logikai}, maxért: H, maxind: \text{Egész}$

Ef: $e = e'$ és $u = u'$

Uf: Ef és $van = \exists i (e \leq i \leq u): T(i)$ és

$van \rightarrow (e \leq maxind \leq u \text{ és } T(maxind))$ és

$\forall i (e \leq i \leq u): T(i) \rightarrow maxért \geq f(i) \text{ és } maxért = f(maxind))$

$$Ef \text{ és } (van, maxért, maxind) = \underset{T(i)}{\text{Max}}_{i=e}^u f(i)$$

Algoritmus

van:=hamis			
i:=e..u			
nem T(i)	van és T(i)		nem van és T(i)
	f(i)>maxért		van:=igaz
	maxért:=f(i)	–	maxért:=f(i)
	maxind:=i		maxind:=i

Keresés

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma és egy $T:[e..u] \rightarrow \text{Logikai feltétel}$. Határozzuk meg az $[e..u]$ intervallum-ban balról az első olyan számot, amely kielégíti a T feltételt!

Specifikáció

Def: $T: [e..u] \rightarrow \text{Logikai}$

Be: $e, u: \text{Egész}$

Ki: $van: \text{Logikai}, ind: \text{Egész}$

Ef: $e = e'$ és $u = u'$

Uf: Ef és $van = \exists i (e \leq i \leq u): T(i)$ és $van \rightarrow (e \leq ind \leq u \text{ és } T(ind))$

$$Ef \text{ és } (van, ind) = Keres_{i=e}^u T(i)$$

Algoritmus

i:=e	
i≤u és nem T(i)	
i:=i+1	
van:=i≤u	
van	
true	false
ind:=i	

ind:=e	
ind≤u és nem T(ind)	
ind:=ind+1	
van:=ind≤u	

van:=hamis; i:=e	
nem van és i≤u	
van:=T(i)	
ind:=i	
i:=i+1	

Optimista keresés

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma és egy $T:[e..u] \rightarrow \text{Logikai feltétel}$. Határozzuk meg, hogy az $[e..u]$ intervallum-ban mindegyik szám teljesíti-e a T feltételt! Ha nem, adjuk meg balról az első olyan számot, amelyikre nem igaz a T feltétel!

Specifikáció

Def: $T: [e..u] \rightarrow \text{Logikai}$

Be: $e, u: \text{Egész}$

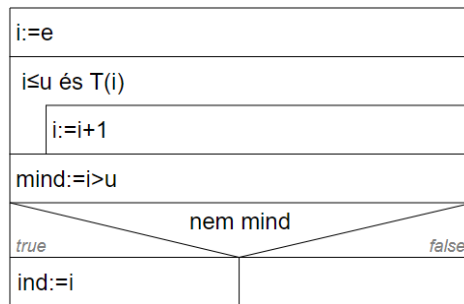
Ki: $mind: \text{Logikai}, ind: \text{Egész}$

Ef: $e = e'$ és $u = u'$

Uf: Ef és $mind = \forall i (e \leq i \leq u): T(i)$ és $\neg mind \rightarrow (e \leq ind \leq u \text{ és } \neg T(ind))$

Ef és $(mind, ind) = Mind_{i=e}^u T(i)$

Algoritmus

Kiválasztás

Feladat

Adott egy e egész szám és egy e -től jobbra értelmezett $T: \text{Egész} \rightarrow \text{Logikai feltétel}$. Határozzuk meg az e -től jobbra eső első olyan számot, amely kielégíti a T feltételt, ha tudjuk, hogy ilyen szám biztosan van!

Specifikáció

Def: $T: \text{Egész} \rightarrow \text{Logikai}$

Be: $e: \text{Egész}$

Ki: $ind: \text{Egész}$

Ef: $e = e'$ és $\exists i (i \geq e): T(i)$

Uf: Ef és $e \leq ind$ és $T(ind)$

Ef és $ind = \text{Kiválaszt}_{i \geq e} T(i)$

Algoritmus

$i := e$
nem $T(i)$
$i := i + 1$
$ind := i$

$ind := e$
nem $T(ind)$
$ind := ind + 1$

$i := e; \text{van} := \text{hamis}$
nem van
$\text{van} := T(ind)$
$ind := i$
$i := i + 1$

Másolás

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma és egy $f:[e..u] \rightarrow H$ függvény. Rendeljük az $[e..u]$ intervallum minden értékéhez az f függvény értékét!

Specifikáció

Def: $f: [e..u] \rightarrow H$

Be: $e, u: \text{Egész}$

Ki: $y: \text{Tömb}(1..u - e + 1: H)$

Ef: $e = e'$ és $u = u'$

Uf: Ef és $\forall i (e \leq i \leq u): y_i = f(i)$

Ef és $y = \text{Másol}_{i=e}^u f(i)$

Algoritmus

i=e..u
y[i-e+1]:=f(i)

y:=()
i=e..u
Végére(y,f(i))

Kiválogatás

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma, egy $f:[e..u] \rightarrow H$ függvény és egy $T:[e..u] \rightarrow \text{Logikai}$ feltétel. Határozzuk meg az f függvény értékét az $[e..u]$ intervallum azon értékeire, amelyekre a T feltétel teljesül!

Specifikáció

Def: $f: [e..u] \rightarrow H, T: [e..u] \rightarrow \text{Logikai}$

Be: $e, u: \text{Egész}$

Ki: $db: \text{Egész}, y: \text{Tömb}(1..db: H)$

Ef: $e = e'$ és $u = u'$

Uf: Ef és $db = \sum_{i=e}^u 1$ és

$ind: \text{Tömb}(1..db: \text{Egész})$ és $ind \subseteq [e..u]$ és

$\forall i(1 \leq i \leq db): (T(ind_i) \text{ és } y_i = f(ind_i))$

$$Ef \text{ és } (db, y) = \text{Kiválogat}_{i=e}^u f(i)$$

Algoritmus

db:=0					
i=e..u					
<table> <tr> <td colspan="2">T(i)</td></tr> <tr> <td>true</td><td>false</td></tr> </table>		T(i)		true	false
T(i)					
true	false				
db:=db+1	-				
y[db]:=f(i)					

y:=()					
i=e..u					
<table> <tr> <td colspan="2">T(i)</td></tr> <tr> <td>true</td><td>false</td></tr> </table>		T(i)		true	false
T(i)					
true	false				
y:=y $\oplus$ [f(i)]	-				

Szétválogatás

Feladat

Adott az egész számok egy $[e..u]$ intervalluma, egy $f:[e..u] \rightarrow H$ függvény és egy $T:[e..u] \rightarrow \text{Logikai}$ feltétel. Határozzuk meg az f függvény értékét az $[e..u]$ intervallum azon értékeire, amelyekre a T feltétel teljesül, és azokra is, amelyekre nem!

Specifikáció

Def: $f:[e..u] \rightarrow H, T:[e..u] \rightarrow \text{Logikai}$

Be: e, u : Egész

Ki: db : Egész, y : $Tömb(1..db: H)$, z : $Tömb(1..u - e + 1 - db: H)$

Ef: $e = e'$ és $u = u'$

Uf: Ef és $db = \sum_{i=e}^u T(i)$ és

$indy: Tömb(1..db: Egész)$ és $indy \subseteq [e..u]$ és

$indz: Tömb(1..u - e + 1 - db: Egész)$ és $indz \subseteq [e..u]$ és

$\forall i(1 \leq i \leq db): (T(indy_i) \text{ és } y_i = f(indy_i))$ és

$\forall i(1 \leq i \leq u - e + 1 - db): (\neg T(indz_i) \text{ és } z_i = f(indz_i))$

Ef és $(db, y, z) = \text{Szétválogat}_{i=e}^u f(i)$
 $T(i)$

Algoritmus

db:=0	
i=e..u	
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> true T(i) false </div>	
db:=db+1	z[i-e+1-db]:=f(i)
y[db]:=f(i)	

y:=();z:=()	
i=e..u	
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> true T(i) false </div>	
y:=y⊕[f(i)]	y:=y⊕[]
z:=z⊕[]	z:=z⊕[f(i)]

y:=();z:=()	
i=e..u	
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> T(i) </div>	
y:=y⊕[f(i)]	y:=y⊕[ ]
z:=z⊕[ ]	z:=z⊕[f(i)]

